

بسمه تعالی

ترجمه مصاحبه با آقای نیکولای کولباکا درباره چگونگی تأثیر اصلاحات رئیس جمهور توکایف بر اقتصاد قزاقستان

رئیس جمهور قاسم جومارت توکایف هدف بلندپروازانه‌ای را برای دولت تعیین کرده است: رساندن اقتصاد کشور به ۴۵۰ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۹. به گفته رئیس دولت، این هدف به ویژه با توجه به هجوم مداوم سرمایه‌گذاری خارجی کاملاً قابل دستیابی است. با این حال، اجرای آن نه تنها مستلزم افزایش حجم تولید، بلکه مستلزم اصلاحات ساختاری عمیق نیز هست. رئیس دولت خاطر نشان کرد که دولت باید یک برنامه عملیاتی دقیق با در نظر گرفتن همه سناریوهای ممکن داشته باشد.

در مصاحبه ای با نیکولای کولباکا، اقتصاددان وی اعلام کرد قزاقستان در حال ورود به مرحله مهمی از تحول اقتصادی خود است.

آقای کولباکا دولت اعلام کرده است اقتصاد قزاقستان از ابتدای سال ۲۰۲۲، ۶٫۲ درصد رشد داشته است. نیکولای الیاوویچ، پویایی کلی توسعه اجتماعی - اقتصادی قزاقستان را برای نیمه اول سال ۲۰۲۵ چگونه ارزیابی می‌کنید؟ کدام صنایع بیشترین رشد را نشان داده‌اند و کدام‌ها عقب مانده‌اند؟

امروز، قزاقستان در نقطه گذار قرار دارد. از یک سو، اقتصاد این کشور هنوز به شدت به صنایع سنتی مواد اولیه - نفت، گاز، فلزات - وابسته است. این امر ثبات کوتاه‌مدت را فراهم می‌کند، اما در درازمدت، یک محدودیت است. از سوی دیگر، قزاقستان در حال برداشتن گام‌هایی به سوی تحول ساختاری است: رشد صنایع غیر خام، توسعه مشاغل کوچک و متوسط، صنایع خلاق و بخش خدمات در حال تحریک هستند. آن‌ها می‌توانند به نقاط رشد جدیدی تبدیل شوند و به کشور اجازه دهند بر آنچه که "دام درآمد متوسط" نامیده می‌شود، غلبه کند. به عنوان مثال، داده‌های زیر در یک جلسه دولتی اعلام شد. بخش واقعی ۸ درصد، بخش خدمات ۵٫۲ درصد رشد داشته است. حمل و نقل و ساخت و ساز از جمله محرک‌های اصلی بودند، احیای تجارت، رشد در صنایع معدنی و تولیدی ۵٫۵ درصد و در کشاورزی ۳٫۷ درصد نیز ذکر شد.

بنابراین، می‌بینیم که اقداماتی برای تحول اقتصاد در حال اجرا است: پارک‌های فناوری ایجاد می‌شوند، برنامه‌های حمایت از استارت‌آپ‌ها معرفی می‌شوند و سیستم آموزشی در حال نوسازی است. با این حال، چنین تحولاتی زمان می‌برد - اولین نتایج قابل توجه را نمی‌توان زودتر از ۵ سال ارزیابی کرد. برای جلوگیری از ماندن در حاشیه

اقتصاد جهانی، این کشور باید به سرعت صنایع جدید و غیرمنابع را توسعه دهد. پتانسیل وجود دارد، اما موفقیت به ثبات و پشتکار در اجرای اصلاحات بستگی دارد.

در تحول اقتصادی قزاقستان توجه ویژه‌ای به توسعه فناوری‌های دیجیتال و اقتصاد «سبز» معطوف شده است. این امر چگونه بر توسعه صنعت تأثیر می‌گذارد؟

رئیس جمهور قاسم جومارت توکایف اصلاحات ساختاری مهمی را آغاز کرد؛ از نوسازی دستگاه دولتی گرفته تا اصلاح اولویت‌های اقتصادی. توجه ویژه‌ای به تنوع‌بخشی به اقتصاد، کاهش وابستگی به مواد اولیه و تحریک ابتکار عمل خصوصی معطوف شده است. چنین اصلاحاتی یک سرمایه‌گذاری استراتژیک هستند و فقط در درازمدت، در ۵ تا ۱۰ سال، قابل ارزیابی هستند. با این حال، جهت به درستی انتخاب شده است. اصلاحاتی که آغاز شده‌اند می‌توانند پایه و اساس رشد آینده را بنا کنند.

گذار به اقتصاد دیجیتال، کلید رقابت‌پذیری آینده است. قزاقستان در این مسیر حرکت می‌کند: راهکارهای پلتفرمی در حال توسعه هستند، مراکز فناوری اطلاعات ایجاد می‌شوند و هوش مصنوعی در خدمات دولتی و کسب‌وکارها ادغام می‌شود.

به طور خاص، معرفی کریدور تجارت دیجیتال برای ثبت خودکار و صدور اظهارنامه‌های ترانزیت، رویه‌های گمرکی را به طور قابل توجهی سرعت می‌بخشد و زمان ترخیص را کاهش می‌دهد که تأثیر مثبتی بر کارایی و اثربخشی جریان‌های ترانزیت دارد.

تاکنون، این کشور با بسیاری از کشورهای در حال توسعه برابری می‌کند. اما برای دستیابی به موفقیت، لازم است زیرساخت‌های دیجیتال به طور فعال‌تری توسعه یابد، پرسنل آموزش داده شوند و تقاضای داخلی برای راه‌حل‌های دیجیتال تحریک شود. قزاقستان پتانسیل تبدیل شدن به یک رهبر دیجیتال در منطقه را دارد، اما این امر مستلزم تلاش‌های شتاب‌یافته و سیستماتیک است. با این وجود، دولت در حال اجرای یک دستور کار «سبز» است: پروژه‌هایی در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر، نوسازی زیست‌محیطی شرکت‌ها و توسعه انرژی هیدروژنی. اگر مسیر انتخاب شده ادامه یابد، قزاقستان قادر خواهد بود به صف کشورهای پیوندد که به طور فعال با استانداردهای جدید جهانی سازگار می‌شوند. اگر تلاش‌های انجام شده مداوم و در مقیاس بزرگ باشد، قزاقستان از هر فرصتی برای کسب جایگاه برجسته در اقتصاد «سبز» برخوردار است.

به نظر شما، قزاقستان در مقایسه با کشورهای همسایه در جذب سرمایه‌گذاری چه مزایای رقابتی دارد؟

مزیت اصلی قزاقستان، ثبات سیاسی و اقتصاد کلان آن، به ویژه در مقایسه با منطقه است. سرمایه‌گذاران برای پیش‌بینی‌پذیری، شفافیت قانون‌گذاری، بهبود فضای سرمایه‌گذاری، توسعه زیرساخت‌ها و دیجیتالی شدن ارزش قائل هستند. سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت تقریباً ۲۰ درصد افزایش یافته است. محرک‌های اصلی، بخش‌هایی مانند آموزش، فعالیت‌های مالی، تولید، مراقبت‌های بهداشتی و حمل و نقل بودند. حجم گردش مالی تجارت خارجی برای ژانویه تا مه به ۵۳,۵ میلیارد دلار آمریکا رسید که از این میزان، صادرات ۲۹,۸ میلیارد دلار بوده است. با وجود کاهش فعالیت تجارت خارجی، تراز مثبت ۶ میلیارد دلار باقی مانده است. جذب فعال سرمایه‌گذاری‌ها، راه‌اندازی تعدادی از پروژه‌های مهم زیرساختی در صنایع مختلف را ممکن ساخته است. در عین حال، رئیس کابینه به لزوم تحقق شاخص‌های هدف برای سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی اشاره کرد، یعنی وظیفه استفاده فعال‌تر از ستاد سرمایه‌گذاری منطقه‌ای تعیین شده است. علاوه بر این، قزاقستان به طور فعال در حال توسعه نهادهای حمایت از سرمایه‌گذاران است که این امر کشور را به بستری جذاب برای سرمایه‌گذاری، به ویژه در لجستیک، انرژی سبز و فناوری اطلاعات تبدیل می‌کند. اکنون قزاقستان از ثبات و حرکت متری بهره‌مند است. این امر به کشور اجازه می‌دهد تا حتی در شرایط بی‌ثباتی جهانی، سرمایه‌گذاری جذب کند.

وضعیت ژئوپلیتیکی چگونه بر وضعیت اقتصادی درون کشور تأثیر می‌گذارد؟

وضعیت ژئوپلیتیکی امروز ناپایدار است و قزاقستان ناگزیر از سوی دو همسایه بزرگ خود - روسیه و چین - تحت فشار قرار می‌گیرد. رکود اقتصادی، جنگ‌های تحریمی، بی‌ثباتی زنجیره‌های لجستیکی مستقیماً بر منافع قزاقستان تأثیر می‌گذارند. قزاقستان در تلاش است تا با پابندی به یک سیاست اقتصادی خارجی متعادل، بین این خطرات مانور دهد. تاکنون، این استراتژی مؤثر بوده است: این کشور ثبات نسبی را حفظ می‌کند، روابط تجاری را متنوع می‌کند و به تدریج صادرات به کشورهای ثالث را افزایش می‌دهد. از جمله حوزه‌های موفق سیاست صنعتی، می‌توان به توسعه فرآوری، مهندسی مکانیک و مجتمع کشاورزی - صنعتی اشاره کرد که در آنها تولید و صادرات در حال رشد است.

در حال حاضر، قزاقستان در شرایط آشفتگی سیاست خارجی، انعطاف‌پذیری نشان می‌دهد. این کشور با خردمندی در حال تنوع بخشیدن به روابط خارجی و سیاست صنعتی خود است و وابستگی خود را به بزرگترین شرکای خود کاهش می‌دهد.

<https://dknews.kz/ru/eksklyuziv-dk/365400-kak-reformy-tokaeva-otrazhayutsya-na-ekonomike>